

POSTANOWIENIE

4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 4 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi Z. K. i A. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku
z 31 stycznia 2022 r., VI GUks 19/21/AM,
wydanego w sprawie w postępowaniu upadłościowym D. spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w upadłości spółki komandytowej w S.
z udziałem Z. K. i A. K.
w przedmiocie sprzeciwu wierzycieli Z. K. i A. A. od listy wierzytelności,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku postanowieniem z 31 stycznia 2022 r., wydanym w sprawie w postępowaniu upadłościowym D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości spółki komandytowej w S., w przedmiocie sprzeciwu wierzyciela Z. K. i A. K. od listy wierzytelności, odrzucił sprzeciw.

Wierzyciele zaskarżyli skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia całe postanowienie Sądu Rejonowego, wskazując na naruszenie art. 15zzs⁹ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami

kryzysowymi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.) oraz art. 257 ust. 2 Prawa upadłościowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej.

Zgodnie z art. 424⁵ k.p.c., skarga powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi; wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego.

Jak zaznaczono powyżej skarga jest traktowana jako nadzwyczajny środek prawny. W związku z tym musi spełniać nie tylko wymagania formalne stawiane pismu procesowemu (tak jak to stanowi art. 424⁵ § 2 k.p.c.), ale też rygorystyczne wymogi określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. (które zostały już wyliczone powyżej). W kontekście każdego z tych wymogów (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), należy wskazać, iż ich niespełnienie nie podlega „uzdrowieniu”, lecz skutkuje, z mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c., obligatoryjnym odrzuceniem skargi.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż skarżący powoływał się – jako podstawę wniesienia skargi – na art. 424¹ § 2 k.p.c., wskazujący, iż w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest

możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

Skarżący nie wskazał jednak co rozumie przez wyjątkowy wypadek w przedmiotowej sprawie. Niewykazanie przez skarżącego, że zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego, niezaskarżonego orzeczenia sądu pierwszej instancji, powoduje odrzucenie skargi przez Sąd Najwyższy (zob. postanowienie SN z 18 stycznia 2024 r., I CNP 24/23). Ponadto należy wskazać, iż skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać stosowny wywód, wykazujący z jednej strony, iż w okolicznościach sprawy zachodzi wyjątkowy wypadek, z drugiej zaś, że niezgodność zaskarżonego orzeczenia z prawem wynika z naruszenia skonkretyzowanych podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Oba te wymagania muszą zostać spełnione kumulatywnie, przy czym skarga podlega odrzuceniu, jeżeli nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w 424¹ § 2 k.p.c. (postanowienia SN: 4 stycznia 2024 r., I CNP 183/22; z 9 lutego 2006 r., IV CNP 41/05; z 6 grudnia 2006 r., V CNP 142/06).

Należy również wskazać, iż wniesiona skarga nie spełnia wymagania wymienionego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.. Nie uprawdopodobniono wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy.

W doktrynie (przykładowo M. Sieńko [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-477(16), red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 424(5)) i orzecznictwie istnieją już ugruntowane poglądy wskazujące, iż uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody nie polega na przytoczeniu samych twierdzeń o jej zaistnieniu (postanowienie SN z 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06). Podnosi się, iż składając oświadczenie o wystąpieniu szkody, skarżący musi wskazać czas jej powstania, postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (postanowienia SN: z 7 kwietnia 2009 r., II CNP 1/09; postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05). To zaś oświadczenie powinno być uwiarygodnione przez powołanie i przedstawienie dowodów, jak również innych środków, nieuznawanych przez

kodeks za dowody (postanowienia SN z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., I CNP 28/05; postanowienie SN z 23 lipca 2006 r., IV CNP 23/06).

Ugruntowane są już poglądy Sądu Najwyższego wykazujące, iż nieuwzględnienie powództwa w żądanej wysokości nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody (przykładowo jedynie postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14; postanowienie SN z 28 listopada 2016 r., II CNP 24/16). Sąd podziela wcześniej wyrażane stanowisko sprowadzające się do przekonania, że szkoda spowodowana przez wydanie orzeczenia, powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia (przykładowo jedynie: postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06).

Skarżący wskazał, iż przez wydanie postanowienia z 31 stycznia 2022 r. stronie została wyrządzona szkoda, ponieważ Sąd odrzucił sprzeciw wniesiony przez jej pełnomocnika, a tym samym nie została wyczerpana droga odwoławcza w postępowaniu upadłościowym umożliwiająca dochodzenie roszczenia na drodze postępowania cywilnego.

Zatem skarżący nie wykazał wyżej wymienionych okoliczności związanych z wystąpieniem szkody.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., odrzucił skargę.

[SOP]

[ms]